

OPTOMETRISTA ASISTENTA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Optometrista asistents	Ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis (4.PKL) (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (5.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Optometrista asistents konsultē klientu par briļļu ietvara un optisko briļļu lēcu izvēli, iestrādā optiskās lēcas briļļu ietvaros, pielāgo un labo briļļu ietvarus, veic kontaktlēcu lietošanas un kopšanas apmācību, uzrauga redzes treniņus klientiem, veic tehniskos mērījumus atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam un rekomendācijām un nodarbojas ar redzes korekcijas līdzekļu un redzes veselības aprūpē lietojamo preču tirdzniecību.</p> <p>Optometrista asistents profesionālo darbību veic redzes optikas uzņēmumos vai aprūpes komandas sastāvā ārstniecības iestādēs, var būt pašnodarbinātais vai individuālais komersants.</p> <p>Pienākumi un uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Redzes korekcijas līdzekļa un/vai redzes veselības aprūpei lietojamo preču izvēle atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam un rekomendācijām:<ul style="list-style-type: none"> - izprast nozīmējumā vai rekomendācijās sniegto informāciju; - piedāvāt klientam atbilstošākās optisko briļļu lēcas; - novērtēt klienta sejas un acs parametru saderību ar izvēlētajā optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara tehniskajiem parametriem; - izskaidrot klientam redzes korekcijas līdzekļa lietošanas nosacījumus atbilstoši nozīmējumam un rekomendācijām; - izskaidrot klientam redzes korekcijas un to kopšanas līdzekļu uzglabāšanas nosacījumus. 3.2. Redzes korekcijas līdzekļa izgatavošana atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam:<ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara tehnisko parametru atbilstību nozīmējumam; - nodrošināt optisko briļļu lēcu atbilstību specifikācijai; - izgatavot redzes korekcijas līdzekli; - veikt izgatavotā redzes korekcijas līdzekļa pielāgošanu klientam; - veikt redzes korekcijas līdzekļa remontu; - ievērot darba izpildes termiņus un kvalitātes prasības. 3.3. Klientu instruēšana kontaktlēcu un vājredzības korekcijas līdzekļu pareizā lietošanā	

atbilstoši sertificēta redzes speciālista rekomendācijām:

- apmācīt klientu ielikt un izņemt kontaktlēcas;
- apmācīt klientu kopt kontaktlēcas;
- apmācīt klientu pareizi lietot optisko palīglīdzekli;
- informēt klientu un viņa piederīgos (atsevišķos gadījumos) par redzes veselības veicināšanas iespējām;
- asistēt sertificēta redzes speciālista klientam nozīmētos redzes treniņos.

3.4. Redzes aprūpē izmantojamo telpu, iekārtu un ierīču ekspluatēšana un uzturēšana:

- iekārtot darba vietu saskaņā ar ergonomikas prasībām;
- nodrošināt klienta redzes aprūpē izmantojamo iekārtu, ierīču darbības atbilstību tehniskās drošības prasībām;
- vadīt klienta redzes aprūpē izmantojamās iekārtas un ierīces redzes korekcijas līdzekļa izgatavošanai un acs un redzes parametru mērīšanai;
- veikt klienta redzes aprūpei nepieciešamos tehniskos mērījumus.

3.5. Redzes korekcijas līdzekļu un redzes veselības aprūpē lietojamo preču tirdzniecība:

- konsultēt klientu par redzes veselības aprūpē lietojamo precī savas kompetences ietvaros;
- pārdot preces un pakalpojumus;
- pieņemt pasūtījumu;
- strādāt ar kases aparātu un kases sistēmu;
- nodrošināt atbilstošu preču klāstu.

3.6. Profesionālās darbības tiesību, komunikācijas un darba, vides un civilās aizsardzības pasākumu īstenošana un ievērošana:

- sazināties valsts valodā;
- zināt divas svešvalodas;
- ievērot uzņēmuma organizācijas ētiku un iekšējās kārtības noteikumus;
- ievērot darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības;
- rīkoties ārkārtas situācijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- pielietot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju;
- iesaistīties pētniecības procesos.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Izprast nozīmējumā vai rekomendācijā sniegto informāciju.	<p>Profesionāli lasīt sertificēta redzes speciālista nozīmējumu vai recepti.</p> <p>Strādāt ar sertificēta redzes speciālista rekomendācijā sniegto informāciju.</p> <p>Atlasīt redzes korekcijas līdzekļus atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Redzes korekcijas metodes. Oftalmoloģiskie instrumenti.</p> <p>Lietošanas līmenī: Redzes refraktīvo defektu veidi un korekcijas iespējas. Redzes refraktīvo defektu pieraksts receptēs vai redzes speciālista nozīmējumos.</p>	Spēja profesionāli lasīt sertificēta redzes speciālista nozīmējumā vai rekomendācijā sniegto informāciju.	5. LKI
4.2.	Piedāvāt klientam atbilstošākās optisko briļļu lēcas.	<p>Uzklausīt klienta vēlmes attiecībā uz optisko briļļu lēcu izvēli.</p> <p>Informēt klientu par optisko briļļu lēcu materiālu, veidu, formu un pārklājumu dažādību un priekšrocībām.</p> <p>Ieteikt klientam atbilstošāko optisko briļļu lēcu materiālu un ietvara veidu atbilstoši refraktīvā defekta pakāpei.</p> <p>Ieteikt klientam atbilstošāko optisko briļļu lēcu veidu un formu atbilstoši refraktīvā defekta pakāpei.</p> <p>Ieteikt klientam atbilstošāko optisko briļļu lēcu pārklājumu un citu briļļu tehnoloģiju uzlabojumu veidu atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam vai rekomendācijai.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Ievads ģeometriskajā optikā. Fizikālo, ķīmisko un bioloģisko faktoru ietekme uz materiāla un pārklājumu tehnoloģiju izvēles veidu.</p> <p>Lietošanas līmenī: Briļļu tehnoloģijas pamatprincipi un to aprēķini: lēcu centrācijas, biezuma aprēķini. Optisko briļļu lēcu materiālu veidi Pārklājumu tehnoloģiju veidi.</p>	Spēja profesionāli konsultēt klientu atbilstošāko optisko briļļu lēcu un redzes korekcijas līdzekļa izvēlē, pamatojoties uz sertificēta redzes speciālista nozīmējumu un rekomendācijām.	5. LKI

4.3.	Novērtēt klienta sejas un acs parametru saderību ar izvēlētajā optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara tehniskajiem parametriem.	<p>Uzklausīt klienta vēlmes optisko briļļu un saulesbriļļu ietvaru izvēlē.</p> <p>Novērtēt optisko briļļu un saulesbriļļu ietvaru specifikāciju (izmērus, materiālus u.c.).</p> <p>Informēt klientu par optisko briļļu un saulesbriļļu ietvaru tehnisko parametru piemērotību redzes speciālista nozīmējumā vai rekomendācijā norādīto prasību izpildei.</p> <p>Ieteikt klienta vēlmēm un sejas vaibstiem optimālāko briļļu vai saulesbriļļu ietvaru.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Cilvēka sejas vaibstu un sejas formas īpatnības. Vizuālais tēls. Acs attēla kvalitāti ietekmējošie faktori.</p> <p>Lietošanas līmenī: Briļļu ietvaru un saulesbriļļu tehniskie parametri. Optisko briļļu ietvaru materiāli un veidi.</p>	Spēja profesionāli novērtēt klienta sejas formas un acs parametru saderību ar izvēlētajā optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara tehniskajiem parametriem.	5. LKI
4.4.	Izskaidrot klientam redzes korekcijas līdzekļa lietošanas nosacījumus atbilstoši nozīmējumam un rekomendācijām.	<p>Konsultēt klientu redzes korekcijas līdzekļu lietošanā.</p> <p>Ierādīt redzes korekcijas līdzekļa funkcionālās darbības attālumus saskaņā ar sertificēta redzes speciālista nozīmējumu.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Vecums un redze.</p> <p>Lietošanas līmenī: Skaidras redzes apgabali pirms un pēc korekcijas līdzekļa piemērošanas. Akomodācijas darbības ietekme uz skaidras redzes apgabalu.</p>	Spēja izskaidrot klientam redzes korekcijas un to kopšanas līdzekļu lietošanas un uzglabāšanas nosacījumus atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam un rekomendācijām.	5. LKI
4.5.	Izskaidrot klientam redzes korekcijas un to kopšanas līdzekļu uzglabāšanas nosacījumus.	<p>Konsultēt klientus par redzes korekcijas līdzekļu uzglabāšanu un kopšanu.</p> <p>Konsultēt klientus par optisko lēcu kopšanas un uzglabāšanu.</p> <p>Ieteikt klientam optimālākos optisko lēcu kopšanas līdzekļus.</p> <p>Raksturot redzes korekcijas līdzekļu kvalitātes rādītājus.</p>	<p>Priekšstata līmenī: Fizikālo, ķīmisko un bioloģisko faktoru ietekme uz materiāliem un pārklājumu tehnoloģijām. Infekciju kontrole.</p> <p>Lietošanas līmenī: Redzes korekcijas līdzekļu kvalitātes nosacījumi. Redzes korekcijas un to kopšanas līdzekļu derīguma termiņi un uzglabāšanas noteikumi.</p>		

4.6.	Nodrošināt optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara tehnisko parametru atbilstību nozīmējumam.	<p>Izvērtēt optisko briļļu vai saulesbriļļu ietvara atbilstību sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.</p> <p>Atpazīt briļļu ietvara ražošanas tehnoloģijas.</p> <p>Atpazīt briļļu ietvara materiālus.</p> <p>Veikt briļļu ietvara tehnisko parametru mērījumus atbilstoši specifikācijai.</p> <p>Iezīmēt acs zīlītes izvietojumu ietvarā dažāda veida optiskajām lēcām.</p> <p>Izmantot dažādas metodes starpzīlīšu mērījumos.</p> <p>Veikt D-testu lēcu diametra noteikšanai.</p> <p>Iezīmēt acs zīlītes vietu optiskajā lēcā.</p> <p>Veikt D-testu optiskās lēcas centrēšanai ietvarā.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Ietvaru un saulesbriļļu ražošanas tehnoloģijas. Ietvaru un saulesbriļļu fizikālās īpašības un ietvara materiāla biosaderība.</p> <p>Lietošanas līmenī: Ietvaru un saulesbriļļu specifikācija. Optisko parametru izmaiņas no briļļu ietvara pozīcijas augta stipruma briļļu lēcās. Acs zīlītes atzīmēšanas tehnikas dažāda veida optiskajās lēcās. Ierīces optikas praksē.</p>	Spēja salāgot briļļu ietvara un/vai saulesbrilles tehniskos parametrus individuālā redzes korekcijas līdzekļa izgatavošanā, nodrošinot atbilstību sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.	5. LKI
4.7.	Nodrošināt optisko briļļu lēcu atbilstību specifikācijai.	<p>Noteikt optisko briļļu lēcu stiprumu un optisko centru ar diopmetru vai citu optisko ierīci.</p> <p>Izmērīt optisko briļļu prizmatisko efektu.</p> <p>Izmērīt divējādo pierakstu astigmātiskas lēcas stipruma gadījumā.</p> <p>Veikt divējādo pierakstu astigmātiskas lēcas stipruma gadījumā.</p> <p>Atjaunot multifokālās lēcas atzīmes.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Briļļu lēcu ražošanas tehnoloģijas. Materiālu triecienizturība.</p> <p>Lietošanas līmenī: Optiskie instrumenti. Oftalmisko lēcu fizikālās īpašības. Oftalmisko lēcu optiskās īpašības. Oftalmiskās prizmas un prizmatiskais efekts. Multifokālo lēcu veidi.</p>	Spēja precīzi nomērīt, atjaunot briļļu korekcijas līdzekļa tehniskos parametrus un lielumus un nodrošināt atbilstību sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.	5. LKI

4.8.	Izgatavot redzes korekcijas līdzekli.	<p>Pieslīpēt lēcas, prizmas un cilindrus briļļu vai saulesbriļļu ietvaros atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.</p> <p>Iemontēt lēcas, teleskopus, prizmas un cilindrus briļļu vai saulesbriļļu ietvaros atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam.</p> <p>Pārzināt optisko centru izvietošanas pieļaujamo precizitāti un cilindra asu novietošanas precizitāti.</p> <p>Veikt briļļu lēcu krāsošanu.</p> <p>Dokumentēt veiktās darbības.</p>	<p>Priekšstata līmenī: Viļņu optikas pamatprincipi: gaismas koherence, difrakcija, interference, izkliede un dispersija. Attēla kvalitāti ietekmējošie faktori.</p> <p>Izpratnes līmenī: Gaismas polarizācija. Tīklenes attēla kvalitāti ierobežojošie faktori: aberācijas, difrakcija, acī nokļūdušā gaisma. Optisko materiālu un briļļu ietvaru ķīmiskās un fizikālās īpašības.</p> <p>Lietošanas līmenī: Briļļu izgatavošanas tehnoloģijas. Optisko materiālu krāsošanas tehnoloģijas. Tehnisko darbību dokumentēšanas principi.</p>	Spēja izgatavot kvalitātes prasībām atbilstošu redzes korekcijas līdzekli atbilstoši sertificēta redzes speciālista nozīmējumam un rekomendācijām.	5. LKI
4.9.	Veikt izgatavotā redzes korekcijas līdzekļa pielāgošanu klientam.	<p>Pielāgot briļļu vai saulesbriļļu ietvara kājiņu garumu.</p> <p>Izmainīt briļļu vai saulesbriļļu ietvara leņķisko pozīciju.</p> <p>Pielāgot briļļu deguna balstus.</p>	<p>Priekšstata līmenī: Ķermeņa un galvas asimetrija.</p> <p>Lietošanas līmenī: Ierīces un tehnoloģiju veidi optisko briļļu ietvaru pielāgošanas veikšanai.</p>	Spēja pielāgot izgatavoto redzes korekcijas līdzekli klienta individuālajām anatomiskajām īpatnībām.	5. LKI
4.10.	Veikt redzes korekcijas līdzekļa remontu.	<p>Izskaidrot klientam esošā briļļu ietvara tehnisko stāvokli.</p> <p>Veikt redzes korekcijas līdzekļu tehnisko apkopi.</p> <p>Salabot briļļu ietvaru vai citu redzes korekcijas līdzekli.</p> <p>Atjaunot briļļu ietvaru vai citu redzes korekcijas līdzekli.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Instrumenti un tehnisko detaļu veidi korekcijas līdzekļa remonta nodrošināšanai. Redzes korekcijas līdzekļu remonta veidi. Korekcijas līdzekļa tehniskās apkopes nosacījumi.</p>	Spēja veikt briļļu korekcijas līdzekļa un saulesbriļļu tehnisko apkopi.	5. LKI

4.11.	Ievērot darba izpildes termiņus un kvalitātes prasības.	<p>Sniegt informāciju optikas vai ārstniecības iestādes vadītājam par redzes korekcijas līdzekļa neatbilstību kvalitātes prasībām.</p> <p>Demonstrēt klientam nepieciešamības gadījumā redzes korekcijas līdzekļa defektus.</p> <p>Informēt optikas vai ārstniecības iestādes vadītāju par nepilnībām nozīmējuma noformējumā un veiktajā pasūtījumā.</p> <p>Racionāli plānot savu laiku.</p> <p>Veikt darba uzdevumu noteiktajos izpildes termiņos.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Laika plānošana principi. Gala produkta kvalitātes standartu prasības.</p>	Spēja efektīvi un precīzi veikt darba uzdevumu noteiktajos izpildes termiņos saskaņā ar atbilstošo kvalitātes standartu prasībām.	5. LKI
4.12.	Apmācīt klientu ielikt un izņemt kontaktlēcas.	<p>Izprast ražotāja specifikācijas kontaktlēcu parametrus.</p> <p>Izskaidrot klientam kontaktlēcu ielikšanas un izņemšanas nosacījumus.</p> <p>Apmācīt klientu kontaktlēcu ielikšanā un izņemšanā.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Mikrobioloģijas pamati: mikroorganismu loma ārējā vidē un cilvēka organismā.</p> <p>Lietošanas līmenī: Kontaktlēcu veidi un materiāli. Kontaktlēcu lietošanas nosacījumi.</p>	Spēja iemācīt klientu pareizi ielikt un izņemt kontaktlēcas.	5. LKI
4.13.	Apmācīt klientu kopt kontaktlēcas.	<p>Izstāstīt klientam kontaktlēcu kopšanas nosacījumus un to būtību.</p> <p>Parādīt klientam kontaktlēcu kopšanas procesu.</p> <p>Mācīt klientu kopt kontaktlēcas.</p> <p>Instruēt klientu par rīcību ārkārtas gadījumos.</p> <p>Instruēt klientu par kontaktlēcu kopšanas līdzekļu derīguma termiņiem un pareizu uzglabāšanu.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Kontaktlēcu kopšanas līdzekļu veidi. Kontaktlēcu kopšanas līdzekļu. lietošanas principi, derīguma termiņi un utilizācija.</p>	Spēja iemācīt klientu pareizi kopt kontaktlēcas, akcentējot kopšanas nosacījumu ievērošanas nozīmību.	5. LKI

4.14.	Apmācīt klientu pareizi lietot optisko palīglīdzekli.	<p>Nomērīt palielinātāja stiprumu.</p> <p>Izstāstīt klientam par optiskā palīglīdzekļa darbības principiem un lietošanas paņēmieniem.</p> <p>Demonstrēt klientam optiskā palīglīdzekļa darbības principus un lietošanas paņēmienus.</p> <p>Mācīt klientam patstāvīgi lietot optisko palīglīdzekli .</p> <p>Instruēt klientu par optiskā palīglīdzekļa ekspluatācijas un kopšanas nosacījumiem.</p> <p>Informēt klientu par optisko palīglīdzekļu kopšanas līdzekļiem.</p>	<p>Priekšstata līmenī: Optiskais palielinājums</p> <p>Izpratnes līmenī: Palielinājuma un optisko palīglīdzekļu veidi un darbības apgabali. Tīklenes attēla izmērs.</p>	Spēja ierādīt optiskā palīglīdzekļa lietošanas noteikumus atbilstoši konkrētā klienta acs stāvoklim saskaņā ar sertificēta redzes speciālista nozīmējumu vai rekomendācijām.	5. LKI
4.15.	Informēt klientu un viņa piederīgos (atsevišķos gadījumos) par redzes veselības veicināšanas iespējām.	<p>Skaidrot klientam viņa kaitīgo ieradumu ietekmi uz redzi.</p> <p>Skaidrot klientam viņa kaitīgo ieradumu ietekmi uz optiskā līdzekļa tehnisko stāvokli.</p> <p>Pārzināt klienta dzīves kvalitātes uzlabošanā izmantojamās optiskajos un neoptiskajos palīglīdzekļus.</p> <p>Sadarboties ar sabiedrību un tās institūcijām redzes veselības veicināšanas jautājumos.</p>	<p>Priekšstata līmenī: Starojums un acs: radiometrija, fotometrija, optisko vižu spektrālā caurlaidība, tīklenes apgaismojums, starojuma veidi un to radītie acs struktūru bojājumi.</p> <p>Izpratnes līmenī: Apgaismojums un gaismas avotu veidi. Žilbšana.</p>	Spēja iesaistīt klientu redzes veselības veicināšanā, argumentācijā atsaucoties uz zinātniskiem sasniegumiem.	5. LKI
4.16.	Asistēt sertificēta redzes speciālista klientam nozīmētos redzes treniņos.	<p>Izprast sertificēta redzes speciālista nozīmēto redzes treniņu rīcības plānu.</p> <p>Mācīt klientam redzes treniņa vingrinājumus.</p> <p>Sekot klienta redzes treniņu izstrādātā plāna realizācijai.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Acs fizioloģija un redzes treniņu iespējas.</p> <p>Lietošanas līmenī: Komunikācijas veidošana ar klientu. Redzes treniņu dokumentācijas noformēšanas tehniskās prasības. Redzes treniņu izpildes kvalitātes</p>	Spēja motivēt klientu veikt redzes treniņa vingrinājumus, ievērojot izstrādātā redzes treniņu plānu, un dokumentēt klienta redzes treniņu rezultātus.	5. LKI

		<p>Pārraudzīt klienta izpildāmā redzes vingrinājumu metodikas ievērošanu.</p> <p>Sekot treniņu izpildes kvalitātei.</p> <p>Dokumentēt redzes treniņu rezultātus.</p>	prasības.		
4.17.	Iekārtot darba vietu saskaņā ar ergonomikas prasībām.	<p>Sagatavot telpas darba procesam.</p> <p>Ievērot ergonomikas principus darba vietas iekārtojumā.</p> <p>Sakopt darba vietu pēc darba uzdevuma pabeigšanas.</p> <p>Uzturēt tīru darba vietu.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Ergonomikas principi.</p> <p>Lietošanas līmenī: Telpu uzkopšanas kārtība. Darba procesa organizācija.</p>	Spēja patstāvīgi iekārtot ergonomisku darba vidi sekmīgam darba procesam.	5. LKI
4.18.	Nodrošināt klienta redzes aprūpē izmantojamo iekārtu, ierīču darbības atbilstību tehniskās drošības prasībām.	<p>Novērtēt iekārtu un ierīču tehnisko stāvokli un gatavību darbam.</p> <p>Pārliciecināties par iekārtu un ierīču ekspluatācijas drošību.</p> <p>Sagatavot iekārtas un ierīces darbam.</p> <p>Nodrošināt savlaicīgu iekārtu un ierīču apkopi.</p> <p>Sekot iekārtu un ierīču verificēšanas un kalibrēšanas termiņiem.</p> <p>Pieteikt iekārtas un ierīces verificēšanai un kalibrēšanai.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Aprīkojuma ikgadējo pārbaužu nosacījumi. Iekārtu un ierīču ekspluatācijas prasības.</p> <p>Lietošanas līmenī: Iekārtu un ierīču tehniskie rādītāji.</p>	Spēja novērtēt iekārtu un ierīču tehniskā stāvokļa atbilstību drošai un kvalitatīvai darba izpildei.	5. LKI
4.19.	Vadīt klienta redzes aprūpē izmantojamās iekārtas un ierīces redzes korekcijas līdzekļa izgatavošanai un acs un redzes parametru mērīšanai.	<p>Izvēlēties optimālāko iekārtu vai ierīci konkrētā uzdevuma kvalitatīvai veikšanai.</p> <p>Vadīt iekārtas un ierīces redzes korekcijas līdzekļa izgatavošanai.</p> <p>Vadīt iekārtas un ierīces klienta acs un redzes parametru mērīšanai.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Redzes aprūpē izmantoto iekārtu un ierīču darbības principi.</p> <p>Lietošanas līmenī: Iekārtu un ierīču darbības režīmi.</p>	Spēja patstāvīgi vadīt iekārtas un ierīces redzes korekcijas līdzekļa izgatavošanai un acs un redzes parametru mērīšanai, izvēloties optimālo apstrādes tehnoloģisko risinājumu.	5. LKI

		Sekot iekārtu un ierīču tehniskajam stāvoklim.			
4.20.	Veikt klienta redzes aprūpei nepieciešamos tehniskos mērījumus.	<p>Izpildīt sertificēta redzes speciālista norādījumus.</p> <p>Sagatavot klientu redzes aprūpei nepieciešamo tehnisko mērījumu veikšanai.</p> <p>Informēt klientu par tehnisko mērījumu procesu norisi.</p> <p>Instruēt klientu tehnisko mērījumu izpildes laikā.</p> <p>Veikt tehniskos mērījumus.</p> <p>Dokumentēt veiktos mērījumus.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Redzes aprūpē izmantojamās iekārtas un ierīces: parametri, veidi. Acs uzbūve. Acs slimības.</p> <p>Lietošanas līmenī: Redzes aprūpē izmantoto iekārtu un ierīču ekspluatācijas noteikumi. Pupilometrija, autorefraktometrija, autokeratometrija u.c. Redzes optikas pamatprincipi un to pieraksts - optiskās mērvienības.</p>	Spēja atbildīgi veikt un dokumentēt klienta redzes aprūpē nepieciešamos tehniskos mērījumus atbilstoši sertificēta redzes speciālista norādījumiem.	5. LKI
4.21.	Konsultēt klientu par redzes veselības aprūpē lietojamo precu savas kompetences ietvaros.	<p>Konsultēt klientu par ultravioletā, infrasarkanā starojuma un redzamās gaismas ietekmi uz acs veselību.</p> <p>Ieteikt klientam atbilstošus acu veselības aizsardzības risinājumus (saulesbrilles, klipus, filtrus, aizsargbrilles, oklūderus u.c.).</p> <p>Informēt klientu par acu veselības aizsardzības risinājumiem.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Elektromagnētisko viļņu īpašības.</p> <p>Lietošanas līmenī: Gaismu absorbējošo lēcu veidi un kategorijas. Optisko materiālu fizikālās un ķīmiskās īpašības. Gaismu absorbējošo pārklājumu veidi.</p>	Spēja ieteikt redzes veselības aprūpē lietojamās preces savas kompetences ietvaros.	5. LKI
4.22.	Pārdot preces un pakalpojumus.	<p>Izprast klienta vēlmēs un intereses.</p> <p>Ievērot klientu apkalpošanas kultūru.</p> <p>Piedāvāt klienta vēlmēm atbilstošu precu un/vai pakalpojumu.</p> <p>Rast kompromisu starp nozares uzņēmuma un klienta interesēm preču sortimenta izvēlē.</p> <p>Konsultēt klientus preču vai pakalpojumu izvēlē.</p> <p>Pārzināt dažādu preču sortimentu: cenas,</p>	<p>Izpratnes līmenī: Krāsu mācība. Aktuālās modes un stila tendences.</p> <p>Lietošanas līmenī: Sociālās grupas un ģērbšanās stili. Lietišķā komunikācija. Konfliktu risināšanas pamatprincipi. Profesionālās ētikas normas. Mazumtirdzniecības jomu regulējošie normatīvie akti par preču apriti un izvietojumu. Preču izplatīšanas noteikumi. Reklāmas izvietojuma prasības.</p>	Spēja efektīvi piedāvāt un pārdot preces un/vai pakalpojumus, nodrošinot klientam atbilstošu pakalpojumu un preču klāstu.	5. LKI

		<p>ražotāja datus, atšķirības un priekšrocības.</p> <p>Informēt klientu par preču pasūtīšanas, piegādes kārtību un garantijām.</p> <p>Pārzināt preču tirdzniecības un izvietošanas prasības.</p>			
4.23.	Pieņemt pasūtījumu.	<p>Pārzināt preču sortimentu tirgū un uzņēmumā.</p> <p>Izvēlēties ražotāju piedāvāto un pieejamo produktu klāstu.</p> <p>Sazināties ar sadarbības partneriem.</p> <p>Noformēt preču pasūtījumu.</p> <p>Veikt iekšējo preču aprites uzskaiti.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Dokumentu noformēšanas tehniskās prasības. Preču iegāde un ar to saistītie noteikumi.</p>		
4.24.	Strādāt ar kases aparātu un kases sistēmu.	<p>Lietot tirdzniecības iekārtas un inventāru atbilstoši ekspluatācijas noteikumiem.</p> <p>Izmantot preču uzskaites un aprites datorprogrammas.</p> <p>Strādāt ar kases aparātu.</p> <p>Aizpildīt kases žurnālus .</p> <p>Aizpildīt citus ar naudas norēķiniem saistītos dokumentus.</p> <p>Izrakstīt rēķinus.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Komunikācijas ierīces, to veidi un pielietojums. Kases aparāta ekspluatācijas noteikumi. Naudas saņemšanas un izsniegšanas kārtība. Bezskaidras naudas norēķini.</p>	Spēja veikt tirdzniecības operācijas.	5. LKI

4.25.	Nodrošināt atbilstošu preču klāstu.	<p>Saņemt pasūtītās preces.</p> <p>Iegrāmatot saņemtās preces.</p> <p>Norakstīt bojātās preces.</p> <p>Noformēt pavadzīmes.</p> <p>Sagatavot preces pārdošanai.</p> <p>Veikt inventarizāciju.</p> <p>Pārbaudīt saņemto preču kvalitāti un atbilstību pavaddokumentiem.</p> <p>Izvietot preces plauktos.</p>	<p>Lietošanas līmenī:</p> <p>Laika plānošanas paņēmieni.</p> <p>Darbu secību plānošana.</p> <p>Preču norakstīšanas, pieņemšanas un uzskaites kārtība.</p> <p>Ekonomikas pamati.</p>		
-------	-------------------------------------	---	---	--	--

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Sazināties valsts valodā.	<p>Lietot valsts valodu saziņā un profesionālajā vidē.</p> <p>Ievērot latviešu literārās valodas normas lietišķajā un darījumu stilā.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju.</p> <p>Argumentēti pamatoti savu viedokli.</p> <p>Lietišķi diskutēt ar kolēģiem un vadību par praktiskiem jautājumiem un risinājumiem profesionālās darbības jomā.</p> <p>Ievērot saskarsmes kultūru.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Profesionālā terminoloģija valsts valodā. Zinātniskais u.c. valodas stili. Verbālā, neverbālā saziņa un saskarsmes kultūra. Rakstu valodas kultūra. Profesionālās saskarsmes kultūra. Efektīvas komunikācijas. priekšnosacījumi, process un metodes.</p>	<p>Spēja loģiski argumentēt, diskutēt, prezentēt savu nostāju, paust viedokli un iegūt nepieciešamo informāciju komunikācijā ar klientiem un kolēģiem gan mutiski, gan rakstiski, nodrošinot korektas, mērķauditorijai atbilstīgas, saprotamas un literārās valodas normām atbilstošas informācijas sniegšanu valsts valodā.</p>	5. LKI
5.2.	Zināt divas svešvalodas.	<p>Lietot svešvalodu mutvārdu un rakstu formā.</p> <p>Lietot profesionālo terminoloģiju svešvalodā.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Svešvalodas literārā forma. Starpkultūru komunikācija multikulturālā vidē. Profesionālā terminoloģija.</p>	<p>Spēja lietot svešvalodu dažādās dzīves situācijās atbilstoši saziņas partnerim un saziņas mērķim.</p>	5. LKI
5.3.	Ievērot uzņēmuma organizācijas ētiku un iekšējās kārtības noteikumus.	<p>Ievērot uzņēmuma darba kārtības noteikumus un normatīvos aktus.</p> <p>Ievērot darbinieka pienākumus un tiesības uzņēmuma darbības kopējo mērķu sasniegšanā.</p> <p>Uzņemties atbildību par sava un kolektīvā darba izpildes kvalitāti.</p> <p>Godprātīgi pildīt deleģētos uzdevumus.</p> <p>Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas normas.</p> <p>Korekti izturēties pret kolēģiem un klientiem.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Stratēģiskā vadība. Vadība un koordinācija. Uzņēmējdarbības organizācija. Uzņēmuma lietvedības un finanšu uzskaites sistēma.</p> <p>Lietošanas līmenī: Profesionālā un vispārējā ētika. Darba vides organizācijas process un vadīšana. Pašorganizācija darba procesā. Darbs komandā. Projektu izstrādes un vadīšanas pamati. Konflikti, to cēloņi un risinājumi. Dokumentu noformēšanas prasības.</p>	<p>Spēja izvērtēt un pilnveidot savu un citu cilvēku darbību, strādāt sadarbība ar citiem.</p> <p>Spēja ievērot vispārējās un profesionālās ētikas normas amata pienākumu veikšanā, darbu plānošanā un organizēšanā profesionālo uzdevumu veikšanai.</p> <p>Spēja veikt vai pārraudzīt tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamas izmaiņas.</p>	5. LKI 5. LKI 5. LKI

		<p>Korekti risināt konfliktus un citas nestandarta situācijas.</p> <p>Būt lojālam pret darba devēju, kolēģiem, sadarbības partneriem un klientiem.</p>			
5.4.	Ievērot darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības.	<p>Rīkoties saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Ievērot darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības prasības.</p> <p>Ievērot uzņēmuma darba iekšējās kārtības noteikumus.</p> <p>Ievērot personas datu aizsardzības prasības.</p> <p>Sekmēt sociālā dialoga veidošanu uzņēmuma līmenī.</p> <p>Risināt nestandarta darba situācijas.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Darba tiesiskās attiecības. Darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība. Sociālā dialoga līmeņi un veidošanas pamatprincipi. Poziitvas saskarsmes paņēmieni. Cilvēku psiholoģiskie tipi.</p> <p>Lietošanas līmenī: Darba devēja un darba ņēmēja tiesiskās attiecības. Darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības normatīvie akti. Personu datu aizsardzība. Saskarsmes kultūra. Apkalpošanas standarti. Pretenziju veidi un risināšanas kārtība.</p>	<p>Spēja veikt darba uzdevumu, ievērojot tiesību aktos noteiktās darba, vides un civilās aizsardzības prasības.</p>	5. LKI
				<p>Spēja veidot sociālo dialogu uzņēmuma līmenī, ievērojot vispārējās un profesionālās ētikas normas.</p>	5. LKI
5.5.	Rīkoties ārkārtas situācijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām	<p>Atpazīt ārkārtas situāciju.</p> <p>Atbildīgi rīkoties ugunsgrēka un rūpnieciskās avārijas gadījumā.</p> <p>Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības un civilās aizsardzības noteikumiem.</p> <p>Adekvāti izvērtēt klienta veselības stāvokli.</p> <p>Sniegt klientam pirmo palīdzību līdz ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Avārijas un pirms avārijas situācijas. Apdegumi, to veidi un pakāpes. Rīcība apdegumu gadījumā. Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumā.</p> <p>Lietošanas līmenī: Pirmās palīdzības sniegšana. Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Evakuācijas plāni. Krīzes situāciju vadība.</p>	<p>Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas situācijās un sniegt nepieciešamo pirmo palīdzību līdz brīdim, kad ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.</p>	5. LKI

5.6.	Pielietot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu.	<p>Veidot sakarības.</p> <p>Veikt darbu izpildē nepieciešamos aprēķinus.</p> <p>Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.</p>	<p>Lietošanas līmenī: Lineārās algebras, vektoru algebras un analītiskās ģeometrijas metodes aprēķinu veikšanā. Matemātiskās analīzes metodes.</p>	Spēja pielietot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu, modeļējot un plānojot darba uzdevuma izpildi.	5. LKI
5.7.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	<p>Mērķtiecīgi apstrādāt amata pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju.</p> <p>Izvēlēties uzdevuma veikšanai piemērotāko risinājumu.</p> <p>Pārbaudīt drošības konfigurāciju un sistēmas darba procesā izmantojamajām ierīcēm un/vai lietojumprogrammām.</p> <p>Patstāvīgi sagatavot dokumentus un organizēt to plūsmu dokumentu pārvaldības sistēmā.</p> <p>Patstāvīgi atrast darba pienākumu veikšanai nepieciešamo informāciju interneta resursos, datu nesējos.</p> <p>Kritiski izvērtēt informācijas ticamību.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Informācijas sistēmu drošība. Antivīrusu programmas. Datora un biroja tehnikas darbības principi.</p> <p>Lietošanas līmenī: Lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanā atbilstoši darba uzdevumam. Darbs ar biroja tehniku un informācijas sistēmām. Informācijas drošība un aizsardzība.</p>	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	5. LKI
5.8.	Pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju	<p>Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālās kompetences līmeni.</p> <p>Plānot savas profesionālās kompetences attīstību un izaugsmes iespējas.</p> <p>Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības. Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski. Informācijas sistēmu drošība.</p> <p>Lietošanas līmenī: Datorprasmes un biroja tehnika. Motivācija un mācīšanās stratēģijas. Pašnovērtējuma mehānismi. Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana.</p>	Spēja adekvāti izvērtēt, mērķtiecīgi pilnveidot savu profesionālo kvalifikāciju visa mūža garumā un izmantot analītisku pieeju profesionālajā darbībā un profesionālās jomas attīstībā.	5. LKI

5.9.	Iesaistīties pētniecības procesos.	<p>Sekot līdzī nozares teorijas un prakses attīstībai.</p> <p>Izmantot pētniecības metodes profesionālajā darbībā.</p> <p>Ievērot personas datu un informācijas aizsardzības prasības internetvidē.</p>	<p>Izpratnes līmenī: Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski. Informācijas sistēmu drošība.</p> <p>Lietošanas līmenī: Pētniecības metodes.</p>	Spēja dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā mērķtiecīgas pētnieciskās darbības rezultātā.	5. LKI
------	------------------------------------	---	---	---	--------

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p><i>Latvijas Optometristu un Optiķu asociācijas (LOOA)</i></p> <p><i>Anda Balgalve – Latvijas Optometristu un Optiķu asociācijas (LOOA) Valdes priekšsēdētāja;</i></p> <p><i>Astra Bukulīte – Latvijas Universitātes Rīgas medicīnas koledžas direktore;</i></p> <p><i>Guna Laganovska - Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Medicīnas fakultātes profesore, Oftalmoloģijas katedras vadītāja un acu ārste;</i></p> <p><i>Linars Kovaļevskis – SIA „Liko-R” valdes loceklis;</i></p> <p><i>Pēteris Cikmačs - SIA „OC Vision” Attīstības direktors;</i></p> <p><i>Jānis Dzenis - SIA „OC Vision” Valdes priekšsēdētājs;</i></p> <p><i>Evita Kassaliete - Latvijas Universitāte, Fizikas un matemātikas fakultātes Optometrijas un redzes zinātnes nodaļas docente.</i></p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p><i>Skaidrīte Ivanišaka – Veselības ministrija, Nozares cilvēkresursu attīstības nodaļa, vecākā eksperte;</i></p> <p><i>Līga Saleniece – LDDK Profesionālās izstrādes projekta vadītāja, eksperts;</i></p> <p><i>Sarmīte Villere – Rīgas Medicīnas koledžas direktora vietniece izglītības darbā;</i></p> <p><i>Gunta Krūmiņa – Latvijas Universitātes FMF Optometrijas un redzes zinātnes nodaļas vadītāja;</i></p> <p><i>Vitolds Grabovskis – Latvijas Optometristu un optiķu asociācijas (LOOA) valdes loceklis;</i></p> <p><i>Jeļena Slabcova – LOOA Ētikas komisijas priekšsēdētāja;</i></p> <p><i>Evita Kassaliete – LU FMOF docente, Standarta projekta koordinatore;</i></p> <p><i>Toms Dzenis – SIA “OCVision” un “Vision Express Baltija” valdes loceklis;</i></p> <p><i>Ieva Degtere – “Optio” veikalu grupas vadītāja ;</i></p> <p><i>Inese Paudere – VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības saturs nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.</i></p>
Profesijas standarta NEP atzinums	<i>10.09.2019 (Veselības ministrija)</i>
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	<i>16.11.2019</i>
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-